

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (Ε.Κ.)

Ο παθών αποζημιώθηκε για τη ζημία του από το Ε.Κ., κατά του οποίου είχε ασκήσει αντίστοιχη προς την προκειμένη αγωγή, εκ της ίδιας ζημίας, επειδή τότε ο τελευταίος (κατά το ιστορικό της αγωγής αυτής) είχε την εντύπωση πως το ζημιόγνο όχημα ήταν παντελώς ανασφάλιστο. Η αγωγή του αυτή είχε γίνει δεκτή εν μέρει από το πρωτόδικο δικαστήριο (Μονομελές Πρωτοδικείο Αλεξανδρούπολης¹) το οποίο είχε κηρύξει εξ ολοκλήρου την οριστική απόφασή του προσωρινώς εκτελεστή², πλην όμως κατόπιν εφέσεως από μέρους του Επικουρικού Κεφαλαίου κατά της πρωτόδικης απόφασης, η εν λόγω πρωτόδικη απόφαση εξαφανίσθηκε και εντεύθεν αγωγή αυτή απορρίφθηκε τελεσιδίκως από το Εφετείο Θράκης, με την ανωτέρω απόφασή του.

Μετά ταύτα, ερωτάται, εάν το Ε.Κ. δικαιούται ή όχι να στραφεί εναντίον του παθόντος και να ζητήσει την επιστροφή του ποσού που κατέβαλε αχρεωστήτως πλέον, λόγω του ότι ο νόμιμος λόγος βάσει του οποίου κατέβαλε, δηλαδή η ισχύς της ως άνω προσωρινώς εκτελεστής πρωτοδικειακής απόφασης, δεν υφίσταται, λόγω της εξαφάνισής της αποφάσεως αυτής από το εφετείο.

Έχω τη γνώμη, ότι το Ε.Κ. ως νικητής διάδικος στην κατ' έφεση δίκη, (που όμως έχει εκτελέσει αναγκαστικώς την προσωρινώς εκτελεστή πρωτόδικη απόφαση) δικαιούται να ασκήσει εναντίον του παθόντος αγωγή και μετά τη δίκη ενώπιον του εφετείου, η οποία θα ερείδεται είτε στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί αδικαιολογήτου πλουτισμού³ είτε στο άρθρο 914 ΚΠολΔικ⁴.

Από το άλλο μέρος, ερωτάται εάν το Ε.Κ. δικαιούται (αντί να στραφεί κατά του παθόντος, που αποζημίωσε προς εκτέλεση της προσωρινώς εκτελεστής πρωτοδικειακής αποφάσεως, πλην δεν εξήτησε από αυτόν την επιστροφή των καταβληθέντων, μετά την εξαφάνιση της εν λόγω απόφασης από το Εφετείο, κατά τα προλεχθέντα) να στραφεί εναντίον μας, αντλώντας το προς τούτο δικαίωμα εκ του άρθρου 19 § 4 εδάφ. α' και 5 του π.δ. 237/1986. Κατά την άποψή μου, το άρθρο 19 § 5 του π.δ. 237/1986 είναι εν προκειμένω ανεφάρμοστο, διότι αυτό έχει υπ' όψιν του δίκη του παθόντος εναντίον του Ε.Κ., κατά την οποία το τελευταίο καταδικάσθηκε τελεσιδίκως να αποζημιώσει τον παθόντα (ενάγοντα), επειδή αποδείχθηκε πως το ζημιόγνο όχημα ήταν – στον κρίσιμο χρόνο - ανασφάλιστο. Εν προκειμένω όμως συνέβη ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή στη δίκη αποδείχθηκε πως το όχημα αυτό ήταν ασφαλισμένο. Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, είναι ανεφάρμοστη στην υπό κρίση περίπτωση και η § 4 εδάφ. α' του ανωτέρω άρθρου του π.δ. 237/1986, (δυνάμει της οποίας αναγνωρίζεται στο Επικουρικό Ταμείο δικαίωμα υποκατάστασης στα δικαιώματα του ζημιωθέντος κατά του υποχρέου προς αποζημίωση ή του ασφαλιστή του), αφού και στην περίπτωση αυτή απαιτείται να αποκαλυφθεί μεταγενεστέρως (δηλαδή μετά από τη δίκη μεταξύ παθόντος αφενός και Ε.Κ. αφετέρου), ότι το ζημιόγνο όχημα ήταν ασφαλισμένο⁵, ενώ εν προκειμένω συνέβη ακριβώς το αντίθετο. Επομένως, το Ε.Κ. δεν δικαιούται να στραφεί εναντίον μας, επί τη βάσει των ανωτέρω διατάξεων του π.δ. 237/1986.

Μετά από τις παραδοχές αυτές, παρίσταται ανάγκη να ερευνηθεί εάν το Επικουρικό Κεφάλαιο δικαιούται να στραφεί εναντίον της εταιρίας μας επί τη βάσει άλλης διατάξεως νόμου και ειδικότερα επί τη βάσει των άρθρων 904 επ. ΑΚ, δηλαδή λόγω του αδικαιολογήτου

¹ Αριθμός απόφασης 95/2005.

² ΚΠολΔικ 907, 908.

³ ΑΚ 904 επ. ΕφΑθ 115/2004 ΔΕΕ 2004/684. ΕφΠατρ 361/2001 ΑχΝομ 2002/97. ΕφΑθ 5084/2001 ΕΛΔ ΕφΑθ 5084/2001 ΕΛΔ 2003/1415. 2003/1415.

⁴ ΕφΛαρ 165/2006 Δικογραφία 2006/323. ΕφΑθ 6893/1992 ΕΛΔ 1995/1147. ΕφΑθ 1583/1985 ΝοΒ 1991/779. ΕφΑθ 1872/1981 ΕΛΔ 1982/476. **Απαλλαγάκη**, Επαναφορά και αποζημίωση μετά την αναγκαστική εκτέλεση, (έκδ. 1994), σελ. 87.

⁵ **Κρητικός**, έκδ. 2008, § 31 περιθ. αριθ. 122 σελ. 763 και περιθ. αριθ. 179 σελ. 778.

πλουτισμού μας εις βάρος της περιουσίας του. Κατά τη γνώμη μου, τοιαύτη περίπτωση δεν υφίσταται εν προκειμένω, ακριβώς επειδή η εξόφληση του παθόντος από μέρους του τελευταίου στα πλαίσια της μεταξύ τους δίκης, έλαβε χώραν προς εξόφληση ίδιας υποχρέωσης του Ε.Κ., αφού τότε τούτο και μόνον εφέρετο ως ο κατά νόμο υπόχρεος προς αποζημίωση του. Συνεπώς, παρέπεται αναγκαίως ότι, μεταξύ αφενός του «πλουτισμού» μας (λόγω του ότι την υποχρέωσή μας προς αποζημίωση του παθόντος εκ της συμβάσεως εξεπλήρωσε το Ε.Κ.) και της εξοφλήσεως του παθόντος από μέρους του Ε.Κ., δεν υπάρχει ο απαραίτητος αιτιώδης σύνδεσμος, διότι μεσολάβησε η περιουσία τρίτου (του Ε.Κ.), το οποίο κατά την εξόφληση αυτή ενεργούσε για δικό του λογαριασμό⁶, αφού ήταν ο ηττημένος διάδικος στην πρωτόδικη δίκη μεταξύ αυτού και του παθόντος και εντεύθεν ήταν ex lege υποχρεωμένο να εκτελέσει αναγκαστικώς την πρωτόδικη απόφαση, εν όψει και του ότι ο παθών του είχε κοινοποιήσει συννόμως και απόγραφο της προσωρινώς εκτελεστής απόφασης με επιταγή προς εκτέλεση.

⁶ Για το ζήτημα του αιτιώδους συνδέσμου στην αγωγή εκ της ΑΚ 904, λόγω παρεμβολής τρίτης περιουσίας, βλ. όλως ενδεικτικώς τις ΑΠ 753/2008. ΑΠ 1548/2007. ΑΠ 1238/2005. ΑΠ 543/2005 Α΄ δημοσίευση ΝΟΜΟΣ. ΑΠ 1238/2005 Α΄ δημοσίευση ΝΟΜΟΣ.